

Huomisen eväskori pakataan tänään

Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus

www.ym.fi/sitoumus2050

Ympäristöministeriö

- Yhteiskuntasitoumuksen vision ja tavoitteet on asettanut kansallinen kestävän kehityksen toimikunta.
- 50-jäsenisen toimikunnan tehtävänä on edistää kestävän tulevaisuuden yhteiskunnan rakentamista.
- Toimikunnassa ovat edustettuina korkein valtionhallinto, eduskunta, kunnat ja alueet, elinkeinoelämä, ammattiliitot, kansalaisjärjestöt, koulutus ja kasvatus, kirkot sekä tiede ja tutkimus.
- Toimikunnan puheenjohtajana toimii ympäristöministeri Ville Niinistö.
- Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran isännöimä asiantuntijajaneeli antaa toimikunnalle tieteellistä tukea.

Suomen kestävän kehityksen toimikunta

www.ym.fi/fi-fi/Ymparisto/Kestava_kehitys/Kestavan_kehityksen_toimikunta

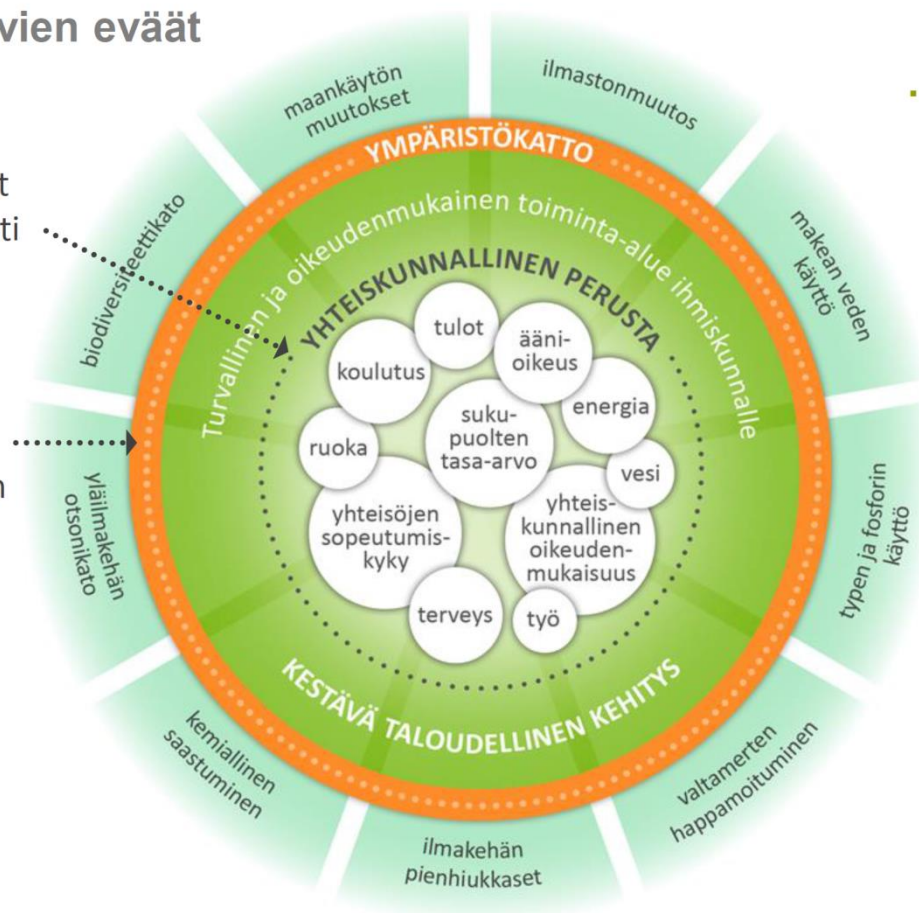
Kestämätön tilanne?

Tulevien sukupolvien eväät
on pian syöty...

Miljoonat ihmiset elävät
yhä puutteessa ja reilusti
yhteiskunnallisten
riskirajojen alapuolella

Samaan aikaan koko
ihmiskunta kuluttaa niin
paljon, että useat
maapallon riskirajat
ovat jo ylittyneet.

Me olemme väärällä
polulla...

...ellemme toimi tänään

Vaaditaan isoja askelia,
vaikuttavuutta ja ennen
kaikkea konkreettisia
tekoja.

Tarvitaan kulttuurillinen
muutos kohti kestävän
tulevaisuuden
yhteiskuntaa.

Lupauksista lunastuksiin,
sanoista tekoihin.

”Suomi, jonka haluamme 2050”

”Yhteiskuntasitoumuksella vahvistetaan Suomelle tavoitteet, jotka toteuttamalla varmistamme, että tulevaisuuden Suomi on hyvinvoiva ja kasvaa luonnon kantokyvyn rajoissa.”

-Kestävän kehityksen toimikunnan puheenjohtaja, valtiovarainministeri
Jutta Urpilainen. (3.12.2013).

”Kysymys ei ole sen isommasta asiasta kuin Suomen tulevaisuudesta. Lastenlapsille pitäisi voida luvata, ettei heidän eväitään syödä ennen retkeä. Hyvinvoinnin nykyrakenteita on pakko räjäyttää, mutta uudistukset etenevät verkkaisesti. Tarvitaan sekä siivekkäitä että maantasaisia ajatuksia. Tarvitaan lujaa johtajuutta ja tekoja. Suomella on kiire. Tulevaisuus on alkanut jo ajat sitten.”

-HS/**Reetta Meriläinen** (19.11.2013)

Tämä on hyvinvoiva Suomi vuonna 2050

Suomessa **jokainen ihminen on arvokas** yhteiskunnan jäsen.

Suomi on hyvinvointiyhteiskunta, joka luo perustan ja edellytykset kaikkien kansalaisten, yhteisöjen ja yritysten kestäväälle toiminnalle.

Suomi edistää rauhaa, tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta sekä tarjoaa käytännöllisiä ja kestäviä ratkaisuja maailman ongelmiin.

Luonnon kantokykyä ei ylitetä ja luonnonvaroja käytetään kestävällä tavalla.

- Kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumuksen visio -

Yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvinvointiin

Hyvä terveys, koulutus ja työllistyminen kaikille yhteiskunnan jäsenille.

1

Vaikuttavien kansalaisten yhteiskunta

Kaikilla kansalaisilla on tasa-arvoinen mahdollisuus vaikuttaa omaan elämäänsä ja yhteisiin asioihin. Lisää avoimuutta myös hallintoon.

2

Työtä kestävästi

Korkea työllisyysaste kaikille yhteiskuntaryhmille ja mahdollisuus hyvään työhön. Lisää vihreää taloutta.

3

Kestävät yhdiskunnat ja paikallisyhteisöt

Entistä paremmat mahdollisuudet paikallisyhteisöjen hyvinvoinnin lisäämiselle. Lisää kohtaamispaikkoja.

4

Yhteiset tavoitteemme

Yhteiset tavoitteemme

5

Hiilineutraali yhteiskunta

Energiatehokkaiden, uusiutuvien ja monimuotoisten ratkaisujen myötä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa.

6

Resurssiviisas talous

Suomi yhteiskuntavastuullisen liiketoiminnan kärkeksi. Kestäviä ja kilpailukykyisiä ratkaisuja kansallisesti ja globaalisti.

7

Luonnon kantokykyä kunnioittavat elämäntavat

Luonnonvarojen kulutus ympäristön kannalta kestävälle tasolle. Lisää kestävästi tuotettuja tuotteita ja palveluita.

8

Luontoa kunnioittava pätöksenteko

Järkevällä päätöksenteolla loppu luonnon monimuotoisuuden köyhtymiselle.

Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten haastekampanja

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ,
OKKA-säätiö, Suomen Ympäristökasvatuksen Seura,
Lastentarhanopettajaliitto, Suomen Kansanopistoyhdistys,
Kansalaisopistojen liitto ja Vapaa Sivistystyö ry haastavat kaikki
Suomen päiväkodit, koulut ja oppilaitokset antamaan oman
kestävän kehityksen toimenpidesitoumuksensa.

Miten pääsemme mukaan?

1. Tutustukaa kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumukseen:

www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Kestava_kehitys/Kestavan_kehityksen_yhteiskuntasitoumus

2. Tutustukaa päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten haastekampanjan sivustoon ja ohjeisiin:

www.koulujaymparisto.fi/sivu.php?id=30000

3. Katsokaa, millaisia sitoumuksia muut ovat antaneet:

<http://sitoumus2050.fi/fi/sitoumukset>

4. Suunnitelkaa sitoumus yhdessä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vinkkejä löydätte haastekampanjan sivulta:

www.koulujaymparisto.fi/sivu.php?id=30000

5. Johto vahvistaa sitoumuksen!

6. Kirjatkaa oma toimenpidesitoumuksenne ympäristöministeriön sivulle:

www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Kestava_kehitys/Kestavan_kehityksen_yhteiskuntasitoumus/Anna_sitoumus

7. Haastakaa mukaan muita toimijoita, esimerkiksi muut alueen koulut, yhteistyökumppanit, kaupungin hallinnonalat, ym.:

sitoumus2050.fi/fi/haasta-mukaan

Tutustu yhteiskuntasitoumuksen tavoitteisiin Eväsretki-pelin avulla!

Ympäristöministeriö on tuottanut **Eväsretki-pelin**, joka tutustuttaa pelaajan yhteiskuntasitoumuksen kahdeksan tavoitteen sisältöön.

Eväsretkellä matkataan halki Suomen ja tarkastellaan kestävää kehitystä ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnin sekä terveen ja kestävän talouden näkökulmasta. Pelaajan tavoitteena on kuljettaa kestävän kehityksen eväät koskemattomina tuleville sukupolville.

Jokaisessa eväspaikassa esitellään eri tahojen antamia toimenpidesitoumuksia. Peli soveltuu erinomaisesti esimerkiksi koulujen ja oppilaitoksien kestävän kehityksen opintokokonaisuuksien yhteyteen. Jokaisen sitoumuksen tehneen oppilaitoksen oppilaat voidaan haastaa tekemään peli ja levittämään sitä omissa verkostoissaan.

EVÄSRETKI
SITOUS2050.FI/RETKI

Lähde eväsretkelle ja haasta myös ystäväsi mukaan!

<http://sitous2050.fi/retki/>

Ideoita kestävän kehityksen sitoumukseksi

Päiväkodit

- Lähtekää rakentamaan kestävän kehityksen ohjelmaa! Vinkkejä ja ohjeita löytyy mm. Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen 4-V hankkeen materiaalista: www.4v.fi/kekepaivakodissa
- Tavoitelkaa päiväkodille Vihreää lippua: www.vihrealippu.fi
- Tehkää yhdessä lasten kanssa jokin kestävän kehityksen teko, josta jää pysyvä jälki päiväkodin ympäristöön tai toimintaan sekä lasten ja aikuisten mieliin!
- Ottakaa käyttöön esimerkiksi jokin uusi ympäristö- tai kestävän kehityksen kasvatuksen toimintamalli!
- Lisää esimerkkejä sitoumuksen tavoitteista: www.koulujaymparisto.fi/tiedostot/Haastekampanja/Esimerkit_toimenpidesitoumus.pdf

Jos teillä on jo kestävän kehityksen ohjelma, sitoumukseksi voitte kirjata myös ohjelman tulevia tavoitteita!

Ideoita kestävän kehityksen sitoumukseksi

Koulut ja oppilaitokset

- Lähtekää rakentamaan kestävän kehityksen ohjelmaa! Vinkkejä ja ohjeita löytyy mm. Pääkaupunkiseudun kierrätyskeskuksen 4-V hankkeen materiaalista: http://www.4v.fi/4v-hanke/kasvattajille/keke_koulussa
- Tavoitelkaa oppilaitokselle Vihreää lippua: www.vihrealippu.fi tai kestävän kehityksen sertifikaattia: www.koulujaymparisto.fi
- Tehkää jokin toimenpide tai ottakaa käyttöön toimintamalli, jonka avulla pienennätte pysyvästi esimerkiksi oppilaitoksen materiaalien tai energian kulutusta tai lisäätte opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointia. Esimerkkejä löytyy mm. Oppilaitosten kestävän kehityksen sertifioinnin teemojen toteutus - pankista: www.koulujaymparisto.fi/sivu.php?id=22100
- Lisää esimerkkejä sitoumuksen tavoitteista: www.koulujaymparisto.fi/tiedostot/Haastekampanja/Esimerkit_toimenpidesitoumus.pdf

Jos teillä on jo kestävän kehityksen ohjelma, sitoumukseksi voitte kirjata myös ohjelman tulevia tavoitteita!

Tukea oman sitoumuksen suunnitteluun

Me autamme!

Päiväkodit ja koulut, Vihreä lippu

Vihreä lippu -päällikkö Eeva Huttunen
Suomen Ympäristökasvatuksen Seura
eeva.huttunen@ymparistokasvatus.fi
p. 0400 395 295

Ammatilliset oppilaitokset

Risto Tenhunen
OKKA-säätiö/Osuuskunta Eco-One
risto.tenhunen@eco-one.fi
p. 0400 946 612

Oppilaitosten kestävän kehityksen sertifiointi (koulut ja oppilaitokset)

Suunnittelupäällikkö Erkka Laininen
OKKA-säätiö
erkka.laininen@okka-saatio.com
p. 050 3729 195

Vapaan sivistystyön oppilaitokset

Kehittämispäällikkö Tytti Pantsar
Suomen Kansanopistoyhdistys
tytti.pantsar@kansanopistot.fi
p. (09) 4542 3345, 044 531 8000

